

R A P O R T

**privind activitatea științifică și
inovațională**

**a Grădinii Botanice (Institut)
a AȘM în I simestru al anului
2016**

**Alexandru TELEUȚĂ, dr.,
director al Grădinii Botanice**

www.gradinabotanica.asm.md

Dirrecția strategică nr.2

Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltarea durabilă

Domeniile de cercetare

Conservarea și utilizarea durabilă a lumii vegetale a RM

Introducția și aclimatizarea plantelor noi în RM

Potențialul uman, proiecte

<i>Personal, total</i>	135
Cercetători științifici	50
inclusiv: - doctori habilitați	8
- doctori	24
Proiecte instituționale:	7
- fundamentale	2
- aplicative	5
Proiect internațional	1

Executarea bugetului provizoriu pentru a. 2016 (I trim.), mii lei

Articolul	Total	Executat	% execut	Sold	% la Total
Cheltuieli, total	10977,4	6688,2	61,0	4289,2	39,0
- incl. resurse colectate	1200,0	563,2	-	636,8	-
Cheltuieli personal	8463,0	4280,0	57,0	3642,5	43,0
Bunuri și Servicii	2255,7	1770,5	78,0	485,2	22,0

Rezultatele principale

- Perfectate materialele textuale (la 60 de specii) și ilustrative (64 desene) a monografiei „Flora Basarabiei”, vol. 3 (22 familii, 60 genuri, 450 specii);
- Au fost evidențiate specii noi de plante pentru flora Republicii Moldova

Alyssum tortuosum Waldst. et
Kit. ex Willd.

Allium fuscum
Waldst. et Kit.

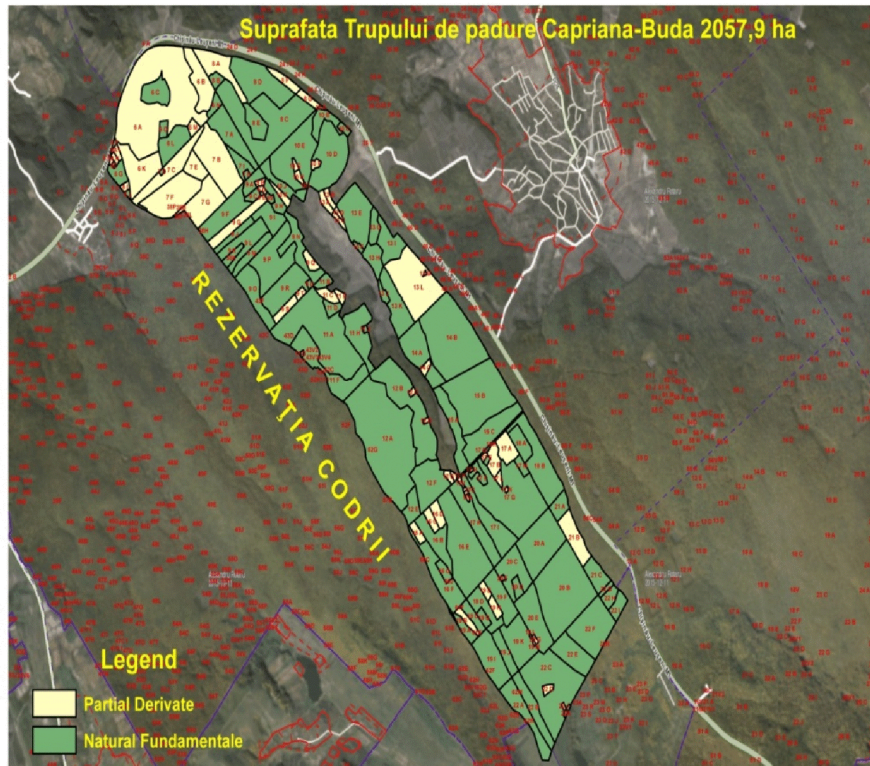

Artemisia lerchiana Web.
ex Stehm.

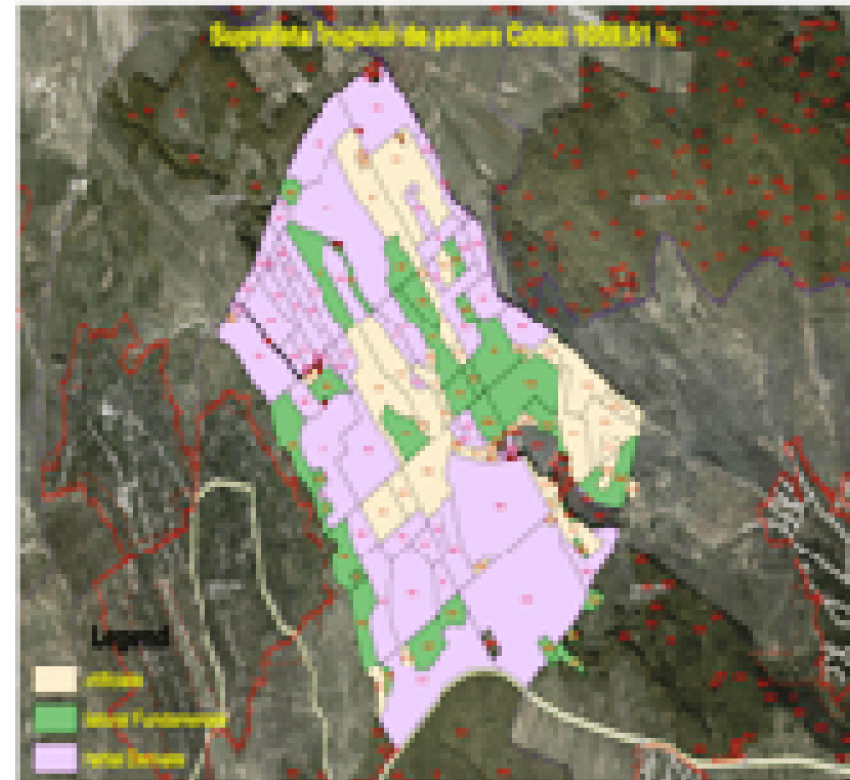

Ca rezultat al cercetărilor floristice și geobotanice au fost evidențiate sectoare valoroase și elaborate recomandări:

- de instituire a 3 arii naturale protejate noi (Câșlița-Prut, Slobozia Mare și Moscovei);
- de extindere a 2 arii naturale protejate (RȘ „Codrii” și AP “Cobac”)

Suprafața sectorului - 2057 ha
Compoziția floristică - 200 specii
Asociații valoroase de plante - 6
Specii rare de plante - 21 specii

Suprafața sectorului - 1059 ha
Compoziția floristică - 160 specii
Asociații valoroase de plante - 6
Specii rare de plante - 19 specii

Introducția speciilor noi de plante

<i>Nr. d/o</i>	<i>Grupa de plante</i>	<i>Completarea genofondului (specii, forme), 2016</i>
1	Plante lemnoase	10
2	Plante floricole	129
3	Plante tropicale	47
4	Plante medicinale, aromatice, furajere	10
Total		196

Selectate specii noi de plante valoroase pentru economia națională

Verbena triphylla,
plantă medicinală și
eterooleaginoasă (America
Centrală și de Sud. s.b.a.:
cital 30-35%, nerol și
gheraniol)

Monarda didyma,
plantă eterooleaginoasă
(America de Nord, s.b.a.
timol, antiseptic)

Sida hermaphrodita –
plantă furajeră și
energetică (regiunile de
Est ale SUA)

Chenopodium quinoa,
plantă alimentară
(America de Sud,
pseudocereale, proteină
-20%)

6 genotipuri noi de nuc (*Juglans regia L.*) au fost transmise la Comisia de Stat pentru testarea soiurilor noi. Genotipurile posedă o productivitate sporită de miez cu calități superioare (conținutul de ulei, proteină, acizi aminici)

MICLEȘENE

DE VĂLCINEȚ

CHIȘINĂUIEȘTI

NISTRENE

DOLNA

Studiată valoarea furajeră și capacitatea energetică a speciilor noi, introduse în Moldova și selectate cele de perspectivă.

Polygonum sachalinense:
stabilită
structura
anatomică a
țesuturilor
conducătoare
a tulpinei

Determinată
valoarea
nutritivă,
conținutul de
micro- și
macroelemen-
te în masa
verde la 2
specii de
Onobrychis

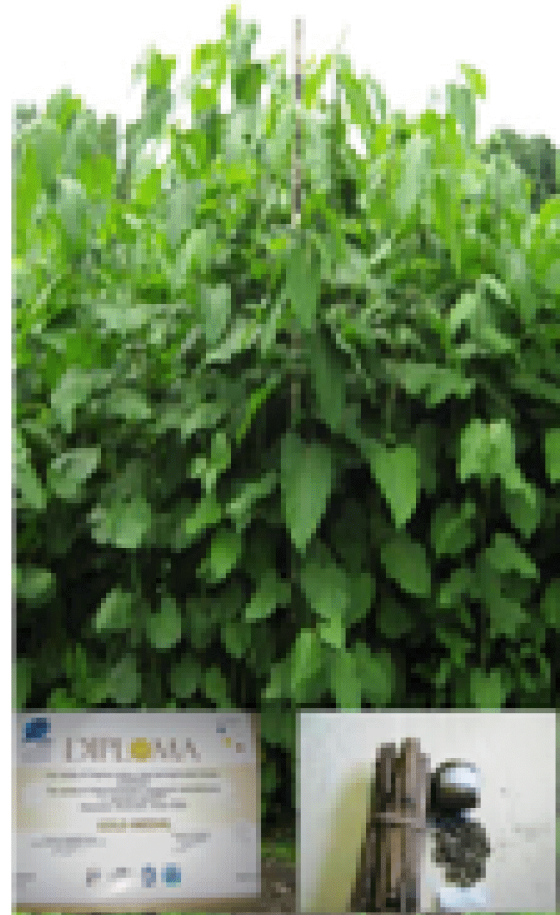

Obținute 15 hotărâri pozitive pentru brevete de invenții (soiuri de plante valoroase)

SILFIA, *Soiul VITAL*
(*Silphium perfoliatum* L.)

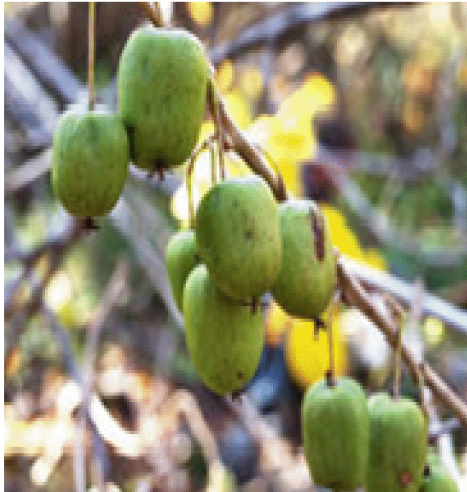
HRIȘCA DE SAHALIN,
Soiul GIGANT
(*Polygonum sachalinense* Fr. Schmidt)

NALBA DE VIRGINIA *Soiul ENERGO*
(*Sida hermaphrodita* Rusby)

- Elaborate biotechnologies for micropropagation of some medicinal and food species: *Lycium barbarum*, *Actinidia arguta* and *Rubus fruticosus*.

Actinidia arguta

Lycium barbarum

Rubus fruticosus

Pregătirea cadrelor

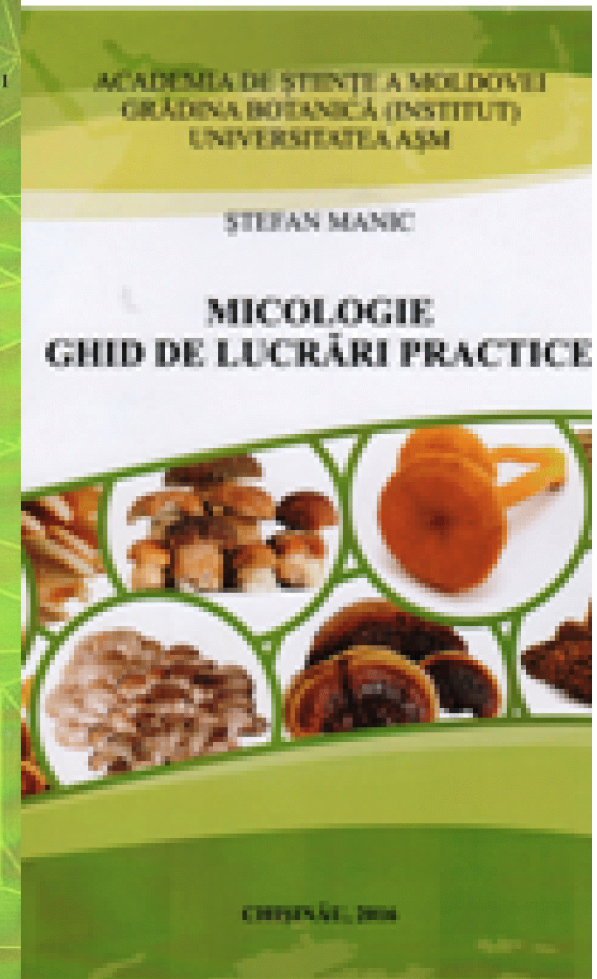
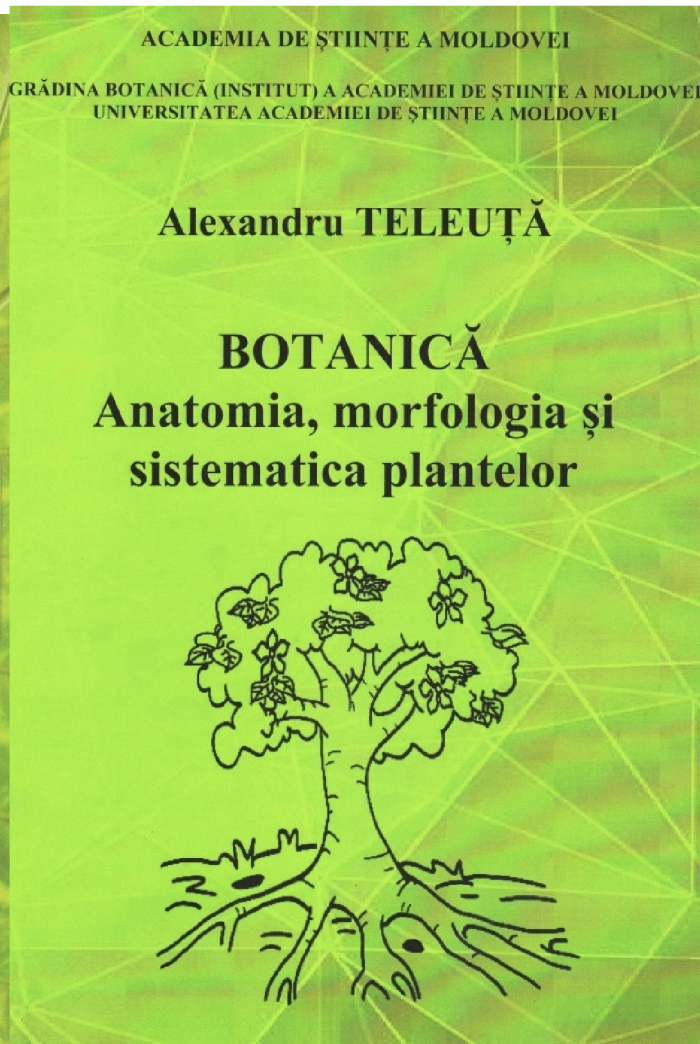
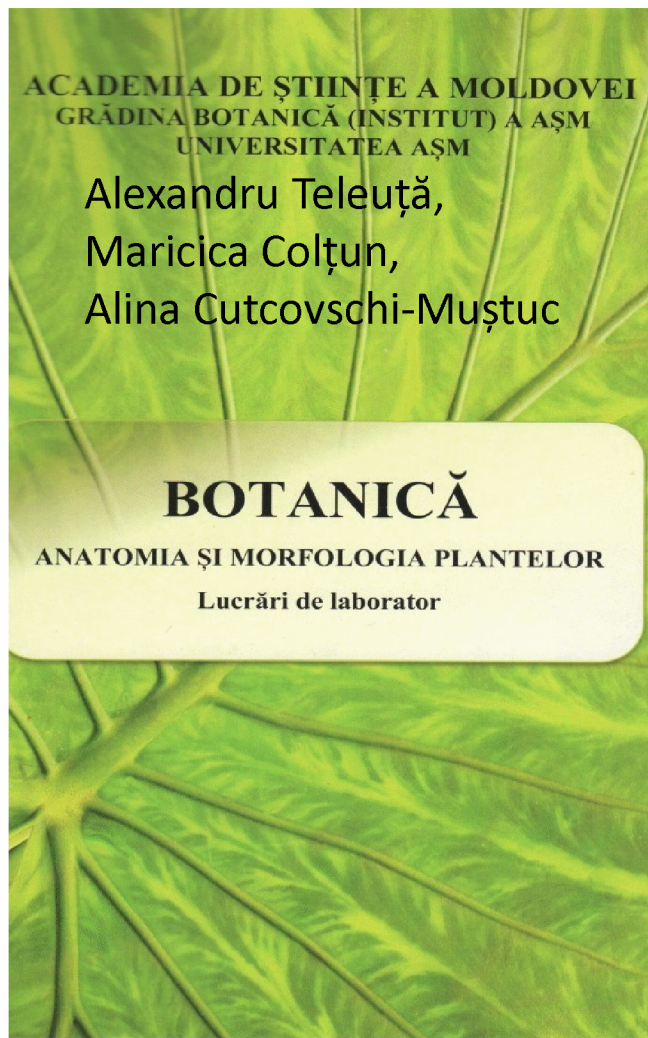
- Conduse 15 teze de licență și 7 teze de master
- Obținute 8 hotărâri pozitive cu privire la abilitatea de conducător de doctorat
- Înaintați 5 colaboratori la obținerea titlului de conferențiar cercetător (dosarele depuse la CNAA)
- Lansată Cartea Roșie (ediția a treia) în 29 școli și licee din republică
- Elaborate 4 cursuri pentru instruirea la distanță. Organizate peste 175 de excursii în sere și pe teritoriu
- Obținute 2 burse de doctorat: bursa Federației Mondiale a Tinerilor Savanți; bursa „Boris Matienko”.
- Participări la 20 emisiuni TV și 30 emisiuni radio

Publicații

Cu suport publicate 2 cursuri de lucrări practice (la „Botanică” și „Micologie”) și manualul „Botanica” și 76 articole (articole științifice, teze la simpozioane, conferințe)

Procurarea echipamentului (995,0 mii MDL)

- Achiziționat echipament științific din cadrul proiectului SCOPES (75.0 mii MDL)
- Finalizată instalația casangeriei pentru biomasă (150 mii MDL)
- Montată stația automată Hidro meteo pe teritoriul Grădinii Botanice (în colaborare cu Hidrometeo, 35,0 mii EURO).

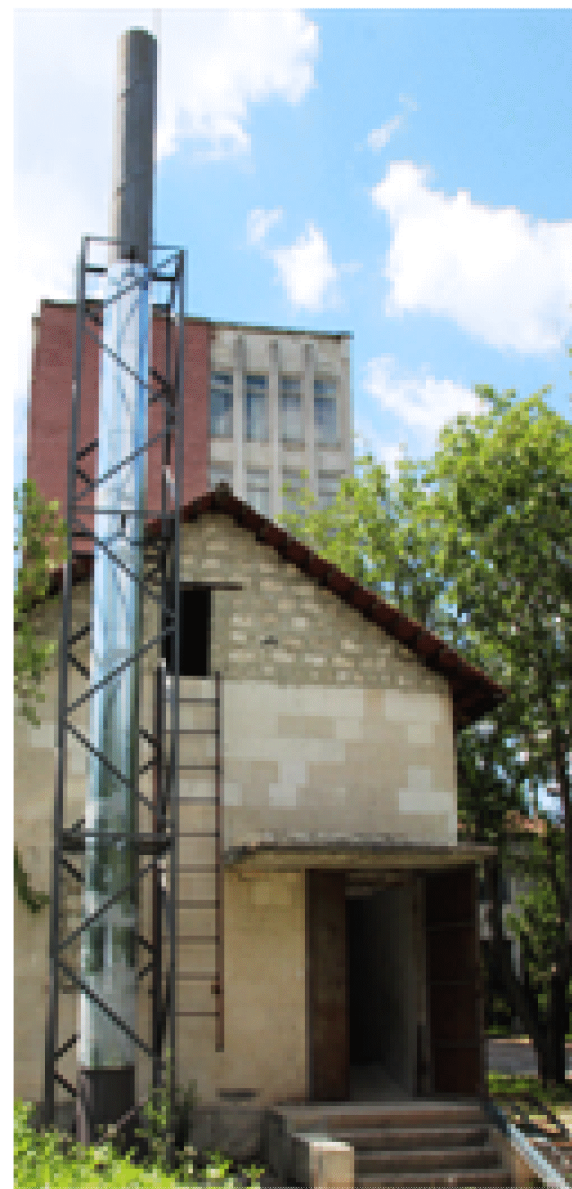

Stația automată Hidrometeo (funcționează cu energie solară)

Cazangeria GB (cazan bioenergetic)

Premii și mențiuni

- Obținute 2 premii ale AȘM:
  - premiul „Boris Melnic” – colectiv de autori pentru Cartea Roșie a RM, ed. a III-a, 2015;
  - premiul „Ilie Untilă” - dr.hab Ștefan Manic pentru ciclul de lucrări științifice
- Obținute 10 medalii de aur, 6 medalii de argint, 3 medalii bronz, 2 diplome de excelență și 2 premii speciale la Expozițiile din Geneva (Elveția), Iași și Timișoara (România) – pentru soiuri noi de plante;

Evenimente organizate

- concursul național „Natura în ochii copiilor”, dedicat 55 ani de la fondarea AȘM;
- expoziția la Complexul etno-cultural Vatra, dedicată aniversării a 55-a de la fondarea AȘM;
- Elaborat conceptul expoziției Republicii Moldova la Expoziția Internațională cu genericul „Florile și Copiii”, Antalia, 2016 (Turcia)

MULȚUMIM PENTRU ATENȚIE!